

ECTAA jättänyt valituksen kilpailuviranomaiselle IATAa vastaan

Euroopan matkatoimistoliitto ECTAA jätti perjantaina 24. toukokuuta 2019 valituksen Euroopan kilpailuviranomaiselle Kansainvälisestä ilmakuljetusliitosta IATAsta. Valituksessa IATAa syytetään EU:n perustamissopimuksen artikkelien 101 ja 102 rikkomisesta. ECTAAn valitus on seurausta vuosien neuvotteluista, joissa IATAn katsotaan epäonnistuneen jakelujärjestelmänsä modernisoinnissa ja tasapainottamisessa.

Matkatoimistojen ja lentoyhtiöiden kaupallinen suhde on muuttunut oleellisesti vuosien mittaan, eikä se enää muistuta alkuperäistä rakennettaan. Lentoyhtiöt ovat ryhtyneet suoraan kilpailuun matkatoimistojen kanssa lentolippujen jakelun saralla, samalla kun klassisista komissiopohjaisista palkkio-ohjelmista on luovuttu.

Lentoyhtiöt asettavat matkatoimistoille ankaria, yksipuolisia ja kohtuuttomia sopimusrajoitteita lentolippujen välitysmyyntiin. Tätä myyntiä säännellään IATAn matkatoimistoyhteistyötä koskevalla ohjelmalla ja siihen liittyvällä sopimuksella (PAP, *Passenger Agency Programme*). Tämä sopimusmaailma perustuu 40 vuotta vanhoihin matkatoimiston ja lentoyhtiön välistä suhdetta koskeviin periaatteisiin, jotka eivät enää vastaa taloudellista todellisuutta.

ECTAA on matkustajien edun vuoksi pyrkinyt aina tasapuolisen kilpailutilanteen aikaansaamiseen eri jakelukanavien kesken. Lentoyhtiöt ovat järjestelmällisesti torjuneet kaikki ECTAAn yritykset nykyaikaistaa matkatoimistosopimusta ja saada siihen merkittäviä muutoksia.

ECTAA on tunnistanut monia matkatoimistosopimuksen ydinongelmia, jotka järjestön mukaan vaikeuttavat kilpailua lentolippujen jakelusta. Nämä ongelmat ovat kytköksissä toisiinsa. IATAn matkatoimistosopimuksen asema hallitsevana järjestelmänä rajoittaa kilpailua.

Tämä sopimus vaikuttaa suoraan matkatoimistojen taloudelliseen tilanteeseen ja käytäntöihin sekä lentolippujen välitys- ja jakelutoimintaan kokonaisuudessaan. Tästä huolimatta matkatoimistoilla ei ole minkäänlaista sananvaltaa IATAn matkatoimistoyhteistyötä koskevan ohjelmaan ja sopimukseen liittyvässä päätöksenteossa tai sääntöjen laatimisessa. Tämä johtuu siitä, että IATAn vuosikokous, *Passenger Agency Conference*, joka koostuu ainoastaan lentoyhtiöiden edustajista, päättää yksipuolisesti ohjelman ja sopimuksen sisällöstä.

Eräs suurimmista ohjelmaan tulleista viimeaikaisista muutoksista on niin kutsuttu *New Generation ISS*, uuden sukupolven tilitysjärjestelmä, joka muun muassa asetti matkatoimistojen lentolippumyynnille katon. Matkatoimistot joutuvat sekä rahoittamaan myyntiänsä etukäteen tietyn kynnyksen ylitettyään että antamaan IATAlle yhä useammin entistä korkeamman taloudellisen takuun.

"Lentolippujen myynti kärsii huomattavasti IATAn ylivaltaisesta asemasta. Matkustajat tarvitsevat matkatoimistoja entistä enemmän lentojen monimutkaisten lipputarjousten ja yleistyvien lisäpalveluiden viidakossa," sanoo ECTAAn puheenjohtaja Pawel Niewiadomski.

ECTAA pyytää Euroopan komissiota aloittamaan selvityksen IATAn matkatoimistosopimuksen aiheuttamista rikkomuksista ja lopettamaan kyseisen kilpailua vääristävän toiminnan.

• • •

Tietoa ECTAasta

Euroopan matkatoimistoliitto ECTAA edustaa noin 70 000 matkatoimistoa tai matkanjärjestäjää Euroopassa. Sen jäsenyritykset tarjoavat konsultaatiopalveluita ja myyvät kuljetus-, majoitus-, viihde- ja muita matkailupalveluita sekä matkapalveluyhdistelmiä niin loma- kuin työmatkustajille.

Tietoa IATAsta

Kansainvälinen ilmakuljetusliitto IATA on maailmanlaajuinen lentoyhtiöiden etujärjestö, joka edustaa noin 290 lentoyhtiötä eli 82% kaikesta lentoliikenteestä.

Tietoa Passenger Agency Programme -ohjelmasta

Passenger Agency Programme on IATA:n perustama maailmanlaajuinen järjestelmä, jonka tarkoitus on helpottaa (akkreditoitujen) matkatoimistojen ja IATA-lentoyhtiöiden välistä lippujakelua ja säännellä tässä yhteydessä yritysten keskinäisiä suhteita. Osallistuakseen tähän matkatoimistojen on allekirjoitettava sopimus, jolla ne sitoutuvat IATA-järjestelmään.

Lisätietoja:

Christian Möller
Manager Transport & Distribution
ECTAA
Rue Dautzenberg 36, B-1050 Brussels
Puh. +32 2 644 34 50
Sähköposti: cmoeller@ectaa.eu

Heli Mäki-Franti
Toimitusjohtaja
Suomen matkatoimistoalan liitto ry SMAL
Puh.09 4133 3500
Sähköposti: heli.maki-franti@smal.fi